

Előszó

A Studia Ignatiana ezzel a kötettel sorozatként is belépett a magyar szellemi életbe. Nagy szavaknak tűnhetnek ezek, pedig így van. A Szent Ignác Szakkollégium egyrészt diákjainak lelkében építkezik és hagy nyomot, hogy majd egykori tagjainak egész élete rávalljon a Kollégiumra. Sorsok és művek hálójában kialakulhat az Alma Mater szilárd helye, és idővel hírneve. Szükség van azonban arra is, hogy dokumentumok keletkezzenek. Ezek egyaránt fontosak a jelennek és történelemnek; fontosak a szerzőknek és fontosak a Kollégiumnak.

A dokumentumok nem a hallgatók életével együtt megérő gyümölcsök, hanem pillanatfelvételek. Folyamuk azonban a Kollégium virtuális élettörténetévé áll majd össze. A Kollégium évkönyvei és tanulmánykötetei forrásai lesznek a jezsuita rend történetének, a jezsuita nevelés történetének, de még általában a vallás helyzetének is az új évezred kezdetének Magyarországon.

A tanulmányokkal a Kollégium egyszersmind objektív szakmai kritériumokkal értékelhető szellemi termékekkel jelenik meg az eszmék piacán (hogy a jogász-közgazdász kötethez illő kifejezést használjunk). Sőt, ezeket a munkákat csakis így szabad értékelni. Így megítélve szolgálják a szerzők előrehaladását, és válhatnak a Kollégium dicsőségére.

A sorozatok a könyvtárak díszai, amelyek többet mondanak, mint az önálló kötetek. Sorozatot indítani nagy lélegzetű vállalkozás és nagy felelősség. Szomorú jel, ha néhány kötet után szárnyaszegetten megszakad; ám ha megél, könyvről könyvre értékesebbé válik, s összességében önálló értéket képvisel, és önálló üzenetet hordoz. A sorozat rangjától lesz a tudományban elismert,

doktori eljárásokban honorált publikációs fórum a Studia Ignatiana. Persze a sorozat azért az egyes kötetekből épül, és azok rangjához csak akkor tud hozzátenni, ha van mihez. A kezdeti időszak szerzőinek erre különösen ügyelniük kell.

A bölcsészek után most jogászok láttatják oroszlánkörmeiket. A dolgozatok többsége nem a Studia számára készült, hanem egyetemi tanulmányi kötelességből. A tanár vagy a tanszék nem feltétlenül tudta, hogy a szerző milyen közösség tagja, s nem számolhatott az itteni közzététel lehetőségével sem. Egész eddig a hallgató legbensőbb ügye volt, hogy ő milyen többletet tesz a tanrend szerinti feladathoz, hogyan adja bele teljes személyiségét, azt, amiért egyetemista éveire a Kollégiumba jött. Isten mentsen attól, hogy valaki a „katolikus költő” mintájára „katolikus dolgozatíró” akarjon lenni. Mint a művészetnek, a tudománynak útjai is rejtektutak. A legszigorúbban szakmai munkában is teljesen jelen van a szerző: a mondandó eredetiségében, a munka alaposságában, a szerkezet szépségében, az előadás módjában. Akik elhatározták, hogy a Kollégium tagjaként lépnek a nyilvánosság elé, hittek abban, hogy munkáikat nemcsak a könyvborító fogja össze. Bízunk az Olvasóra, hogy érezze meg ezt a többletet, amely reményeink szerint a sorozatban majd kiteljesedik.

Sólyom László

Tóth András

A távközlés szektorspecifikus szabályozásának jellegzetességei a távbeszélő szolgáltatási piac vonatkozásában

„So viel Markt wie möglich, aber nicht mehr Staat als nötig.”¹
/Karl Schiller/

ELŐSZÓ

Alig több mint 120 évvel ezelőtt, 1881-ben kezdte meg működését a Puskás Tivadar által tervezett első budapesti telefonközpont, mellyel hazánk a távközléstechnika akkori élvonalába került. Évtizedekkel később Magyarország távközlési nagyhatalomból a térség egyik legfejletlenebb infrastruktúrával rendelkező államává lett, miközben a távközlés a világ egyik legdinamikusabban fejlődő iparágává vált. A rendszerváltozást követően felgyorsultak azok a törekvések, melyek a hazai szektor reformját tűzték ki célul. Átvéve a távközlés-fejlesztésnek egyetlen történelmileg létező modelljét mára elmondható, hogy az ideiglenesen fenntartott (bár kissé hosszúra nyúlt) monopólium modellje beváltotta a hozzá fűzött elvárásokat, a hazai távközlés ismét a térség élvonalában van.

A tanulmány célja, hogy a távközlés szabályozását paradigmaként meghatározó politikai célkitűzések változásainak nyomon követése után bemutassa a szektor szabályozásának jellegzetességeit, így különösen versenyjoghoz fűződő viszonyát.

¹ Multi Media und Recht (MMR) 1/2000, 2.